

آزمون شبیه ساز نیمسال اول درس : تاریخ	ساعت شروع :	تاریخ امتحان :	مدت امتحان :
نام و نام خانوادگی :	رشته : انسانی	پایه ی یازدهم دوره ی متوسطه	تعداد صفحات : ۵ صفحه
آزمون شبیه ساز + پاسخنامه	جهت دریافت ۷ روز مشاوره و برنامه ریزی رایگان پادینو با شماره 02166906790 تماس بگیرید		
ردیف	سوالات		
	نمره		

تاریخ

۱ دلایل کند بودن روند مسلمان شدن ایرانیان در زمان حکومت بنی امیه را بیان کنید.

۲ علل بروز جنگ های رده (جنگ های داخلی) را بیان کنید.

۳ منصور عباسی چگونه رقیبان و مخالفان داخلی را از بین برد؟

۴ منابع و تحقیقاتی را که در این درس مورد استناد قرار گرفته است، استخراج و فهرست کنید.

۵ دو مورد از منابع غیرنوشتاری را نام ببرید.

به سؤالات زیر پاسخ تشریحی دهید. (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)

۶ علل و عوامل مخالفت و دشمنی سران مشرک با اسلام چه بود؟ (دو مورد)

۷ روند واکنش سران مشرک مکه به دعوت پیامبر (ص) را توضیح دهید.

۸ دوره ضعف و انحطاط حکومت فاطمیان چه زمانی آغاز شد و سرانجام آنها چه شد؟

- ۹ ترتیب زمانی رویدادهای مهم دوران خلافت عباسیان را بر روی خط زمان مشخص نمایید. (کاربست شواهد و مدارک تاریخی)
- الف- ولایتعهدی امام رضا (ع)
ب- کشته شدن خاندان برمکی
ج- به قدرت رسیدن و تسلط امیرالامراء بر خلافت
د- قتل ابومسلم خراسانی

۱۰ به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

الف کتاب های سیاست نامه، بیشتر حاوی چه موضوعاتی هستند؟

ب مهم ترین ویژگی تاریخ روایی چیست؟

پ چرا فتح شام برای اعراب مسلمان، اهمیت فراوانی داشت؟

ت هدف معاویه از توسعه نیروی دریایی و گسترش فتوحات دریایی چه بود؟

۱۱ سه مورد از اقدامات سردسته منافقان در مدینه، علیه پیامبر و مسلمانان را بنویسید.

۱۲ اقدامات و اصلاحات عمر بن عبدالعزیز را بنویسید؟

۱۳ تأثیر عوامل جغرافیایی و اقلیمی را بر وضعیت اقتصادی و مشاغل ساکنان شبه جزیره عربستان به هنگام ظهور اسلام توضیح دهید.

۱۴ نمودار خط زمان دو قرن اول هجری را ترسیم نمایید و رویدادهایی را که در این درس به آنها اشاره شده است، بر روی آن نشان دهید.

۱۵ چرا روند اسلام‌پذیری ایرانیان به اسلام در سده نخست هجری گُند بود؟

۱۶ اوضاع سیاسی و اجتماعی ایران در آستانه حمله اعراب را توضیح دهید.

به سؤالات زیر پاسخ دهید. (توضیف، فهرست و طبقه‌بندی اجزا یا ویژگی‌های پدیده‌های تاریخی)

۱۷ مهم‌ترین مخالفان امت و حکومت نوپای اسلامی در عصر پیامبر (ص) چه گروه‌هایی بودند؟ (ذکر دو مورد کافی است.)

۱۸ دو شاهکار معماری جهان اسلام در سرزمین اندلس را نام ببرید.

۱۹ چرا سامان دادن اوضاع اجتماعی در زمان حکومت امام علی (ع) با موانع و مشکلات اساسی مواجه شد؟ توضیح دهید.

۲۰ درباره چگونگی قدرت‌یابی و روابط امویان با چهار خلیفه اول (ابوبکر، عمر، عثمان و حضرت علی (ع)) توضیح دهید.

جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

(اسامه بن زید - منصور عباسی - ابن مقفع - لخمیان - اوس - مستنصر بختیشوع)

۲۱ حکومت ساسانی از طایفه عرب ..... را در حیره بر سر کار آورد تا در برابر یورش اعراب بدوی از مرزهای ایران دفاع کند.

۲۲ ..... برای تحکیم و تثبیت خلافت خاندان خود، شهر بغداد به‌عنوان پایتخت بنا کرد.

۲۳ ..... فرمانده سپاه اسلام در زمان پیامبر برای مقابله با تهدیدات روم در سرحدات شام در ابتدا بود که با مخالفت برخی صحابه مواجه گردید.

۲۴ اوج قدرت سیاسی فاطمیان در زمان ..... بود.

۲۵ فتح مکه در نتیجه نقض کدام پیمان رقم خورد و چه پیامدهایی به همراه داشت؟

تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط است.

۲۶ در روش تاریخ‌نگاری روایی مورخ همه روایات در مورد یک موضوع را ذکر می‌نماید.

۲۷ روی کار آمدن خاندان بنی‌عباس شرایط و اوضاع اجتماعی و سیاسی را به نفع ایرانیان تغییر داد.

۲۸ حکومت فاطمیان توسط صلاح‌الدین ایوبی منقرض شد.

۲۹ در دوره عباسیان، رسیدگی به دعاوی و شکایات طرح‌شده بر عهده دیوان مظالم بود.

۳۰ سیاست‌نامه‌ها و اندرزنامه‌ها را با ذکر یک مثال برای هر کدام توضیح دهید.

۳۱ منابع تاریخی که در این درس مورد استناد قرار گرفته است، فهرست نمایید.

۳۲ اعتبار گزارش‌ها و منابع تاریخی چگونه ارزیابی می‌گردد؟ (۶ مورد فقط نام ببرید).

۳۳ سنجش اعتبار و نقد و بررسی گزارش‌ها و منابع تاریخی از طریق چه روش‌هایی صورت می‌پذیرد؟

الف) آشنایی با وضعیت سیاسی و اجتماعی مصر پیش از فتح توسط مسلمانان	۱- عمار یاسر
ب) اعزام سپاه به منطقه شام در اواخر خلافت	۲- عمر بن خطاب
پ) منتقد سیاست‌های خلیفه سوم	۳- عمروعاص
ت) تشکیل شورای شش نفره برای تعیین خلیفه بعد از خود	۴- عثمان
	۵- ابوبکر

مهم‌ترین تأثیر پایان حکومت مأمون و کنار زدن وزیران ایرانی، چه بود؟ کاملاً توضیح دهید.

۳۵

آثار شفاهی را با بیان چند نمونه مثال، توضیح دهید.

۳۶

هدف معاویه و طرفداران او را از ترویج تفکر جبرگرایی، بنویسید.

۳۷

آزمون شبیه ساز نیمسال اول درس : تاریخ	ساعت شروع :	تاریخ امتحان :	مدت امتحان :
نام و نام خانوادگی :	رشته : انسانی	پایه ی یازدهم دوره ی متوسطه	تعداد صفحات : ۴ صفحه
آزمون شبیه ساز + پاسخنامه	جهت دریافت ۷ روز مشاوره و برنامه ریزی رایگان پادینو با شماره 02166906790 تماس بگیرید		
ردیف	پاسخنامه		
	نمره		

تاریخ

۱- قرار دادن مسلمانان غیرعرب در ردیف موالی و محروم کردن آنان از پاره‌ای از حقوق اجتماعی
۲- گرفتن جزیه از نومسلمانان.

۲ منظور از جنگ‌های رده در خودآزمایی، همان بحران ارتداد و جنگ‌های داخلی است که در اثر رد ابوبکر به‌عنوان خلیفه توسط گروهی از مردم، ایجاد شد،
پس از رحلت پیامبر و آغاز خلافت ابوبکر ابی قحافه، سه گروه با حکومت وی به مخالفت پرداختند:
۱- گروه‌هایی از قبایل عربستان، که در سال‌های پایانی زندگانی رسول خدا و پس از گسترش قدرت مسلمانان، اسلام آورده بودند و با تعالیم آن انس و آشنایی نداشتند.
۲- گروه دوم افرادی بودند که در واپسین روزهای زندگانی رسول خدا و با پدیدار شدن آثار بیماری آن حضرت، ادعای پیامبری کردند
۳- گروه سوم، کسانی بودند که ابوبکر را به‌عنوان خلیفه قبول نداشتند و به‌طور آشکار از حضرت علی حمایت می‌کردند.

۳ نخست عموهایش را که مدعی جانشینی سفاح بودند، از همهٔ مناصب مهمی که داشتند خلع کرد. - دبیر آنان، ابن مقفع (روزبه ایرانی) را که متفکر شجاع و مترجم کتاب‌هایی از زبان پهلوی به عربی بود به قتل رساند. - سپس ابومسلم خراسانی را با وجود خدمات بزرگی که به عباسیان کرده‌بود، ناجوانمردانه کشت. - همچنین قیام دو تن از علویان و نیز قیام‌های پردامنه‌ای را که در اعتراض به قتل ابومسلم در ایران صورت گرفت، بی‌رحمانه سرکوب کرد.

۴ یعقوبی (تاریخ یعقوبی) - ابن قتیه (الامامه و السیاسه) - ابن هشام (سیره نبوی) - بلاذری (انساب الأشراف)

۵ ۱- محوطه‌ها و بناهای تاریخی ۲- ابزارها و وسایل دست‌ساختهٔ انسان ۳- آثار شفاهی

پاسخ سؤال ۶

۶ - احساسات دینی و اعتقاد راسخ سران مشرک به بت‌ها
- مشرکان مکه از آن بیم داشتند که در صورت پیروی از اسلام، موقعیت تجاری و سیاسی آن شهر متزلزل شود
- بازرگانان قریش از سود هنگفتی که از تجارت با سرزمین‌های دور و نزدیک کسب می‌کردند، محروم بمانند
- وجود رقابت‌های قبیله‌ای و حسادت طایفه‌ای

۷ ابتدا تصمیم گرفتند که هر طایفه از مسلمان شدن اعضای خود جلوگیری کند و با افرادی که مسلمان شدند، برخورد نماید، سپس ابوطالب را در تنگنا قرار دادند که پیامبر را وادار به دست کشیدن از عقاید نماید و یا او را به آنان بسپارد، چون در جلب رضایت ابوطالب ناکام ماندند تصمیم گرفتند بنی‌هاشم را در محاصرهٔ اقتصادی و اجتماعی قرار دهند.

از اواخر دوران مستنصر، حکومت فاطمیان دچار ضعف سیاسی و بحران اقتصادی شد و حملات پیاپی سلجوقیان به قلمرو خلافت فاطمی و سپس شروع جنگ‌های صلیبی، وضعیت آن را بدتر کرد. حکومت فاطمیان سرانجام توسط صلاح‌الدین ایوبی منقرض شد.

- ۱- "د" قتل ابومسلم خراسانی
- ۲- "ب" کشته شدن خاندان برمکی
- ۳- "الف" ولایتعهدی امام رضا (ع)
- ۴- "ج" به قدرت رسیدن امیرالامراءها

الف

شیوهٔ کشورداری، مناسبات حکومت و مردم و تشکیلات و نهادهای اداری، اقتصادی، نظامی و فرهنگی (دو مورد کافی است).

مورخ بدون دخل و تصرف در روایات، عیناً آن‌ها ذکر می‌نماید.

زیرا نقطهٔ اتصال زمینی و دریایی سه قارهٔ آسیا، اروپا و آفریقا است.

معاویه این اقدام را به‌منظور فتح جزایر دریای مدیترانه و پایان دادن به حاکمیت مطلق رومیان بر آن دریا انجام داد.

- ۱- هنگامی که رسول خدا تصمیم به محاصرهٔ یهودیان بنی‌نضیر گرفت سردسته منافقان یهودیان را تشویق به مقاومت کرد و به آنان وعدهٔ یاری داد.
- ۲- او کوشید که انصار را علیه مهاجران تحریک کند.
- ۳- او حتی در غزوه‌های احد و تبوک، به همراه یارانش از سپاه اسلام جدا شد و در جنگ شرکت نکرد.

فدک را به اهل‌بیت بازگردان، دشنام‌گویی به حضرت علی متوقف شود، فتوحات متوقف شود، از نو مسلمانان جزیه گرفته نشود.

در این شبه‌جزیره، بخش اعظم آن را صحرا و بیابان‌های خشک تشکیل می‌دهد. به همین دلیل، شغل بسیاری از مردم دامداری بوده است. در برخی مناطق، به دلیل وجود منابع آب، کشاورزی نیز رونق داشته است.

- ۱) ۱۴ هجری: جنگ پل
- ۲) ۱۴ هجری: جنگ قادسیه
- ۳) ۱۶ هجری: فتح تیسفون و جنگ جلولاء

از اشاره‌های کوتاه منابع تاریخی می‌توان فهمید که در خلال فتح ایران، عده کمی از ایرانیان به اسلام گرویدند. تعدادی از دهقانان، برخی از بزرگان محلی و بخشی از جنگجویان در جریان فتح ایران به اسلام گرویدند. به‌عنوان مثال، در جنگ قادسیه، دسته‌ای از سپاه ساسانیان به دین اسلام درآمدند و ساکنان شهر پادگان قزوین نیز یکجا مسلمان شدند. اما در زمان خلافت بنی‌امیه، روند پذیرش اسلام کاهش یافت که این امر به دلیل رفتار غیر اسلامی حاکمان بود. آن‌ها مسلمانان غیرعرب را از بخشی از حقوق اجتماعی محروم می‌کردند و از کسانی که تازه مسلمان شده بودند، جزیه می‌گرفتند.

اوضاع سیاسی و اجتماعی ایران چندان مناسب نبود. حکومت ساسانی بر اثر جنگ‌های طولانی و پرهزینه با روم و اقوام بیابانگرد در مرزهای خود، و نزاع داخلی بین بزرگان و اشراف، ضعیف شده بود. به‌طوری‌که پس از خسروپرویز در مدت کوتاهی بیش از ده تن به حکومت رسیدند. اوضاع اجتماعی نیز به دلیل فاصلهٔ طبقاتی، اختلافات مذهبی و سرکوب مخالفان دین رسمی و تنگ نظری موبدان و دخالت آن‌ها در امور مختلف کشور آشفته بود.

۱۷ مشرکان، منافقان و یهودیان

۱۸ مسجد جامع قُربطه و کاخ الحمراء غرناطه

۱۹ زیرا گروه محدودی که از منافع و امتیازات ویژه برخوردار شده و سال‌ها به مال‌اندوزی و رفاه‌طلبی خو گرفته بودند با آن حضرت مخالفت و دشمنی کردند و با اقدامات عدالت‌جویانه امام به مقابله برخاستند و سه جنگ جمل، صفین، نهروان را بر جامعه اسلامی تحمیل کردند که این جنگ‌ها آثار بسیار نامطلوبی داشت و سبب ایجاد رقابت منطقه‌ای بین عراق و شام شد که تا سال‌ها ادامه داشت.

۲۰ امویان در دوران خلافت ابوبکر ابن قحافه و عمر بن خطاب در فتوحات مشارکت فعال داشتند؛ از جمله دو پسر ابوسفیان به نام‌های یزید و معاویه فرماندهی بخشی از سپاه اعراب را در جریان فتح منطقه شام به عهده گرفتند و یکی پس از دیگری، از سوی عمر به حکومت این منطقه مهم منصوب شدند. در دوران خلافت عثمان که خود از خاندان بنی‌امیه بود، نفوذ و قدرت امویان بسیار افزایش یافت و حکومت شهرهای مهم و فرماندهی سپاه در فتوحات به عهده آنان بود، پس از عثمان، بیشتر سران بنی‌امیه از بیعت با علی خودداری کردند و با آن حضرت به مخالفت پرداختند.

۲۱ لخمیان

۲۲ منصور

۲۳ اسامه بن زید

۲۴ مستنصر

۲۵ حدود دو سال پس از پیمان حدیبیه، قریش این پیمان را نقض کرد و از این‌رو پیامبر به سرعت سپاهی مرکب از ده هزار تن را بسیج کرد. در رمضان سال ۸ هجرت مکه به صورت مسالمت‌آمیزی فتح و کعبه از بت‌ها پاکسازی شد. پس از آن قبیله‌های اطراف آن شهر به تدریج اسلام پذیرفتند.

۲۶ درست

۲۷ درست

۲۸ درست

کتاب‌های سیاست‌نامه‌ای حاوی اطلاعاتی سودمند دربارهٔ شیوهٔ کشورداری، مناسبات حکومت و مردم و تشکیلات و نهادهای اداری، اقتصادی، نظامی و فرهنگی هستند. سیاست‌نامهٔ خواجه نظام‌الملک توسی، وزیر مقتدر عصر سلجوقی، یکی از برجسته‌ترین این آثار است.

اندرزنامه‌ها بیشتر به اخلاق کشورداری و مناسبات اخلاقی فرمانروا و مردم می‌پردازند. از نمونه‌های مشهور اندرزنامه‌ها، می‌توان به قابوس‌نامه، نوشته عنصرالمعالی در قرن پنجم هجری اشاره کرد.

نهج‌البلاغه - ابن هشام السیره النبویه - کتاب الخراج - فتوح البلدان بلاذری

۱- مطابقت با عقل ۲- مقایسه و تطبیق با سایر منابع و شواهد ۳- مطابقت با نتایج باستان‌شناسی ۴) سنجش بر اساس زمان و مکان ۵- اعتبارسنجی با تکیه بر دستاوردهای علوم تجربی ۶- اعتبارسنجی به کمک دستاوردهای علوم انسانی

۱- مطابقت با عقل، ۲- مقایسه و تطبیق با سایر منابع و شواهد، ۳- مطابقت با نتایج تحقیقات باستان‌شناسی، ۴- سنجش گزارش‌ها بر اساس زمان و مکان و یا اعتبار سنجی با تکیه بر دستاوردهای علوم تجربی و علوم انسانی

الف) عمروعاص

ب) ابوبکر

پ) عمار یاسر

ت) عمر خطاب

مهم‌ترین تأثیر این رویداد، آغاز دورهٔ ضعف و انحطاط خلافت عباسیان بود. جانشینان مأمون، سپاهی از غلامان ترک سرحدات ماوراءالنهر را که در تیراندازی و تیراندازی ماهر بودند تشکیل دادند. این فرماندهان با عنوان امیرالامراء قدرت را به دست گرفتند و بر امور خلافت تسلط یافتند. دوران هرج و مرج آغاز شد و آنان خودسرانه خلفای بنی‌عباس را خلع و نصب و یا برخی را کشته یا کور کردند. قیام‌های ضدعباسیان سراسر قلمرو خلافت را فراگرفت و رهبران این جنبش‌ها موفق به تشکیل حکومت‌های محلی مستقل شدند تا جایی که قدرت سیاسی و نظامی عباسیان به بغداد محدود شد، اما حاکمان این سلسله‌های محلی برای توجیه مشروعیت خود و مقبولیت بین مردم، احترام و جایگاه دینی خلفا را حفظ و به ظاهر اعلام می‌کردند مطیع اوامر او هستند.

مطالعهٔ روشمند افسانه‌ها و اساطیر اقوام در دوره‌های مختلف تاریخی، خاطرات شفاهی، انواع مختلف ادبیات عامیانه، اعم از داستان‌های تاریخی، قهرمانی، اخلاقی و تخیلی، گونه‌های متفاوت مثل‌ها، لطیفه‌ها و انواع شعر، نظیر دوبیتی، تصنیف، ترانه و لالایی، کمک زیادی به شناخت فرهنگ، آداب و رسوم و سنت‌های مختلف اجتماعی در دوره‌های مختلف می‌کند.

معاویه و برخی از طرفداران او، برای آنکه مردم حکومت امویان را بپذیرند و در برابر آن مقاومت نکنند، بر ترویج تفکر جبرگرایی پرداختند، بر اساس این فکر تمامی آنچه برای انسان و جامعه رخ می‌دهد خواست و تقدیر الهی است و هیچ گریزی از آن نیست. درواقع امویان می‌خواستند چنین القا کنند که فرمانروایی آنان و اقداماتی که انجام می‌دهند، تقدیر خداوند است و نباید در مقابل این تقدیر ایستاد.